Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 46. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 11-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MARCH 11, 1982 No. 46. VOL. LXXXIX.

Пластуни встановили відзнаку ЮМПЗ

Ню Йорк, Н. Й. (Р.Ю.). — В неділю, 7-го березня ц.р., відбулися шості сходини Організаційної комісії ЮМПЗ. Як відомо, Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч, яка відзначить 70-ліття Пласту, відбудеться в днях 14-22 серпня на пластовій оселі „Вовча Тропа".

Відзнака ЮМПЗ

В нарадах взяли участь 20 членів комісії, голова КПС в ЗСА та три представники Крайової Пластової Старшини Канади, а саме: пл. сен. Таня Онищук, перший заступник голови; пл. сен. Олег Гордієнко, другий заступник голови, і пл. сен. Орест Гарас, який в Організаційній комісії ЮМПЗ є заступником голови програмової підкомісії.

Реєстрація учасників на Зустрічі, яка мала початися з початком цього місяця, почнеться за півтора тижня з уваги на те, що комісія довго застановлялася над бюджетом, щоб оплата була якнайменшою і тим самим уможливила якнайбільшу участь пластунів і батьків.

Реєстраційні матеріяли будуть розіслані пластовим станицям в половині березня, а реченець зголошень всіх учасників встановлено на 15-го травня.

Щоб допомогти фінансувати певні ділянки Зустрічі, як допомогу заморським пластунам, винайм автобусів, які завезуть юнацтво на мандрівки тощо, буде покликана підкомісія, яка буде звертатися до пластунства, американських установ та до української громади за фінансовою підтримкою.

Щодо програми юнацтва на Зустрічі, окремі референти тепер опрацьовують такі ділянки: мандрівництво, спорт, теренові змагання, пластові вмілості, практичне пластування, ватри і т.д.

Командант ЮМПЗ пл. сен. Всеволод Гнатчук заявив: „Наші найважливіші завдання це дати молоді нагоду до практичного пластування, зустрітися, познайомитися з друзями-пластунами з усіх сторін світу".

Комісія рівнож вибрала відзнаку ЮМПЗ-82 з біля 15-ох проєктів, в більшості від пластового юнацтва. На офіційну відзнаку Зустрічі вибрано проєкт пластунки Олі Стасюк. Відзнака є у формі семикутника і має багато символів: 7 боків — 70-ліття; 3 поліна — 3 головні обов'язки пластуна і 6 променів — 6 країн (Канада, ЗСА, Австралія, Німеччина, Велика Британія і Арґентина), в яких існує Пласт.

На сходинах також затверджено, на пропозицію Крайової Булави УПС, пл. сен. Теодозія Крупу на пост команданта підтабору сеніорату.

На сходинах були присутні, між іншими: Андрій Ластовецький — голова Організаційної комісії; Петро Содоль і Марійка Мотиль — команданти юнацтва; та Мотрія і Андрій Бойки — референти новацтва в ЗСА, які поінформували про стан підготовки юнацтва до святкування ювілею Пласту.

У Вашінґтоні відбудуться Шевченківські святкування

Вашінґтон. — Тут, у столиці ЗСА, в суботу, 13-го березня, відбудуться вшанування пам'яти Тараса Шевченка двома імпрезами: о годині 2:30 під пам'ятником Пророкові при 22-ій і „П" вулицях, і о годині 4-ій по полудні — концерт у залі середньої школи ім. архиєпископа Джана Керолла, при 4300 Гервуд ровд. Першу імпрезу влаштовує місцевий Відділ УККА. Другу імпрезу влаштовує Об'єднання Українців Вашінґтону.

Під пам'ятником Т. Шевченкові зберуться українські громадяни Вашінґтону й Балтимору, представники організацій, молодь і діти. Програма під пам'ятником включатиме: відкриття — Т.Царик; складання спільних вінків організаціями; молитва — настоятель української православної церкви св. Архистратига Михаїла з Балтимору о. Анатолій Булавка; коротке святочне слово — д-р Микола Степаненко, віцепрезидент УНРади; деклямації — учні Школи українознавства Наталка Бендюк і Микола Кормелюк; заключна молитва — парох українського католицького собору св. Родини о. Степан Шавель; спів „Заповіту" — оперова співачка Галина Андреадіс.

На концерті, що розпічнеться о год. 4-ій по полудні, виступить хор „Думка" з Ню Йорку під керівництвом Семена Комірного з шевченківським репертуаром. Святкове слово виголосить член Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи Надія Світлична. Квитки вступу — в касі перед концертом.

Українські виборці зустрілися з конґресменом Е. Дервінским

Чикаґо, Ілл. (А.Г.). — У вівторок, 16-го березня ц.р., відбудуться численні передвибори, в яких рішатиметься політична доля багатьох членів Конґресу ЗСА. Деякі з них проявили себе щирими, безінтересовними приятелями української визвольної справи. До таких приятелів треба зарахувати республіканського конґресмена Едварда Д.Дервінского з 4-го іллинойського конґресового дистрикту. З ініціятиви УККА, українські виборці того дистрикту створили „Український Комітет за перевибір конґресмена Едварда Д.Дервінского". За старанням того Комітету, що його очолив інж. А.Гайдук, а членами є Ірена Куц, Надія Ванджула, Григорій Дронь, Олекса Зрада й інж. Михайло Пилипчак, в неділю, 28-го лютого ц.р., відбулась передвиборча зустріч українських виборців з конґресменом Е.Дервінским та його дружиною. Це віче відбулося в авдиторії церкви св. Йосафата в Манстері, Інд., з участю пароха о. прелата Володимира Возняка та близько сотні українців з четвертого дистрикту і гостей з Чикаґо-Північ.

Зустріч відкрив голова комітету інж. А. Гайдук, привітавши достойного гостя з дружиною, як теж усіх присутніх та передав ведення віча молодому активному українському адвокатові Орестові Шевцеві. Від нього присутні довідалися про політичне минуле конґресмена Дервінского, про його зацікавлення українською проблематикою та його підтримку всіх українських починів, за що він відзначений „Шевченківською Грамотою Волі", почесним докторатом Українського Вільного Університету та іменований „Українським Мужем Року" Іллинойським Відділом Українського

(Продоження на ст. 4)

МАДРИДСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ ВІДЛОЖЕНО ДО ОСЕНІ

Мадрид, Еспанія. — Після довгих дебат і словесних баталій в понеділок, 8-го березня учасники Мадридської конференції рішили відложити її до осені.

Мадридська конференція починалася у контроверсійній ситуації. Москва хотіла зробити з неї форум для своєї пропаганди та для просовування вимог, щоб европейські держави допомагали їй своєю співпрацею у всіх ділянках життя, а головно в господарській. Головним стратегічним мотивом для Москви було забезпечити собі плечі в Европі, щоб могти всі свої сили й увагу звернути на Далекий Схід, а зокрема на Китай. Захід вимагав, щоб згідно з кінцевими постановами Гельсінкської конференції переглянути, як ті постанови переводжені в життя і шукати дальших доріг для їхньої реалізації.

В короткому часі після того, як почалася конференція у Мадриді, Совєтський Союз напав на Афганістан. Вмарш совєтських збройних сил до Афганістану в мирному часі був сиґналом нової фази совєтської пенетрації і прямих підбоїв. Совєтський напад на Афганістан викликав гарячі дебати й вимоги до Москви вивести війська з тієї країни й дати змогу афганському народові самому рішати свої справи. Одначе з огляду на те, що Афганістан був тільки одною з ланок совєтських плянів, Москва не хотіла за ніяку ціну вийти з Афганістану.

Майже точно рік пізніше з доручення і за допомогою Кремля начальний командир збройних сил комуністичної Польщі Войцех Ярузельскі, який був у той час прем'єром міністрів і генеральним секретарем комуністичної партії, проголосив воєнний стан у Польщі, перевів масові арешти й розпочав добу нового терору. Головною ціллю заходів Яркзельского і його московських союзників було в першу чергу зліквідувати незалежну профспілку „Солідарність", а тоді зліквідувати всі вольності й національні та людські права, які польський нарід здобув мирними зусиллями впродовж останніх кількох років.

Загальну атмосферу затроювали ще й до того постійні арешти й суди дисидентів в СССР та розгром національних патріотичних гуртів в численних республіках СССР. В такій ситуації не помогли спільні заходи американської й австрійської делеґацій, щоб якось рятувати конференцію в її теперішній стадії і одиноким виходом було відложити її.

Нова сесія Мадридської конференції почнеться в листопаді цього року. Чи Москва поступиться в листопаді, залежатиме від загального політичного положення. Одначе відбувати такі конференції обов'язково з огляду на кінцеві ухвали Гельсінкської конференції. В тих ухвалах такі періодичні конференції є інтегральною частиною і брак таких конференцій був би рівнозначний з уневажненням усіх її ухвал.

Сальвадорські партизани заповіли офензиву

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Ліві партизани в Ель Сальвадорі заповіли, ще перед виборами, які відбудуться 28-го березня ц.р., вони переведуть рішальну генеральну офензиву, щоб не допустити до успішного переведення виборів і доказати нездібність державного уряду правити країною.

Генеральна офензива річ не нова в акціях сальвадорських партизан. Минулого року заповіджена така офензива почалася в січні й закінчилася тотальною невдачею. Після того були інші „генеральні" наступи, але всі вони не принесли рішення. Тепер партизани розпоряджають поважнішими силами і їх попередження уряд бере серйозно й приготовляє зі свого боку відповідні резерви.

В понеділок, 8-го березня, більші групи лівих партизанів заатакували два більші міста в Сальвадорі, Сан Віценте і Сан Міґуель. Атаки партизан спаралізували впродовж цілого дня життя в обидвох містах, але урядові війська з успіхом і без більших втрат відбили їх. Вслід за тією атакою командування партизанів видало до населення заклик до всенародного повстання. В заклику командування подає різні точніші доручення, наприклад, що мають робити робітники на фабриках, а що селяни, як повинні поводитися транспорт, обслуга публічних підприємств, таких як електричність і газ тощо.

Політичне рам'я партизанів розпочало велику пропаґандивну кампанію. Група партизанів взяла міжнародних кореспондентів до Ель Кампанаріо, де їм показано сліди масакри й тіла побитих. Між побитими мали бути партизани й цивільні, яких постріляли урядові війська. Одначе, як подає міжнародна преса, партизанські інформатори подавали суперечні інформації. Одні казали, що побиті тіла — це помордовані й постріляни партизани, а інші, що це вояки славного урядового батальйону Атлякатль, який партизани мали комплетно розбити. Про трупів у цивільному партизани казали, що це члени одної з протестантських сект, одначе й цього не можна було потвердити. Навіть керівні чинники тієї секти в столиці країни, Сан Сальвадорі заявили, що вони не мають даних, щоб ті інформації потвердити, або відкинути.

Застрашування ув'язнених у Польщі продовжується

Варшава, Польща. — Режим прем'єр-міністра Войцеха Ярузельского, чи як кажуть поляки „військова хунта", вживає всяких засобів терору проти 4,000 інтернованих, але ще не засуджених поляків, яких Варшава хотіла б позбутися шляхом вигнання їх поза кордони Польщі.

Спершу, кажуть політичні спостерігачі, Військова рада національного спасіння тільки натякнула, що інтерновані можуть старатися про виїзд за кордон, починаючи вже від 15-го березня ц.р. Але коли великого відгуку на урядовий заклик не було, режим застосував нові методи утиску. Устами своїх речників і контрольованих повністю засобів масової інформації поширив поголоски, що багато інтернованих зламали існуючі в Польщі закони і їх доведеться поставити під суд.

На пресовій конференції з участю закордонних кореспондентів речник теперішнього уряду і міністер судівництва Сильвестер Завадскі заявив, що дозвіл на виїзд для інтернованихне означає, що держава забула за протидержавну акцію багатьох осіб і що їм вже все прощено. Амнестією можуть користатися тільки ті особи, заявив Завадскі, які в минулому не виступали активно проти теперішньої соціялістичної системи і не порушували державного закону. До кримінальної активности Завадскі, між

(Продоження на ст. 4)

ПОЯВИЛИСЬ НОВІ РЕВЕЛЯЦІЇ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СКАНДАЛАМИ В МОСКВІ

Москва, СССР. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел подало таку новинку:

Другий по старшині член КҐБ покінчив життя самогубством після того, як йому сказали, що він зруйнував свою кар'єру своїм слідством відомої крадіжки діямантів, в якій мала бути замішана дочка президента Леоніда Брежнєва, Галіна, згідно з повідомленням совєтських джерел.

Ці ревеляції додали „оливи до вогню" у звідомленнях про позакулісову боротьбу за владу, в якій є замішані чолові члени Комуністичної партії, між якими є такі, що начебто хочуть скомпромітувати Брежнєва.

Ці повідомлення вперше пов'язують крадіж діямантів, доконаний Борисом „Циганом", зі смертю ген. Семьона Цвіґуна, першого заступника голови державної служби безпеки (КҐБ), Андропова.

Згідно з тими ревеляціями, один з арештованих у зв'язку з крадіжжю діямантів (згаданий вище „Циган") намагався вмішати дочку Брежнєва Ґаліну Чурбанову.

С. Цвіґун, який доводиться шурином (шваґром) Брежнєва, покінчив життя самогубством 19-го січня 1982 року, після того як член Політбюра, тоді ще живий Міхаіл Суслов, сказав йому, що він зруйнував свою політичну кар'єру своїм слідством тієї крадіжі діямантів.

Суслов, головний ідеолог КПСС, дістав серцевий удар два дні після того і помер через тиждень. Ген. Цвіґун, після розмови із Сусловим, мав сказати, що йому не лишається нічого іншого, як самогубство, згідно з тими інформаціями.

Предметом слідства КҐБ був співак Большого театру Боріс Бурятія, якого арештовано якраз в день похорову Суслова, мабуть тому, щоб уникнути можливого втручання зі сторони високих совєтських осіб, які були на похороні Суслова.

Вкрадені діяманти були частиною великої колекції діямантів, що належали колись аристократам царського часу. Їх знайдено 27-го грудня 1981 року в помешканні Ірини Буґрімової, пенсіонерки тепер, колишньої дресувальниці звірів Московського цирку. Досі не підтверджено, чи Бурятія, якого звуть „Циганом Борисом", замішаний в крадіжі цих діямантів, хоч згідно з повідомленням, діяманти знайдено у нього. Це було якраз це слідство, яке вів ген. С. Цвіґун, і воно привело заступника голови КҐБ до конфронтації із Сусловим.

Брежнєв не підписав посмертного некрологу ген. С. Цвіґуна. Некролог появився в „Правді" з 21-го січня ц.р., з 26-ма підписами високих совєтських достойників, на чолі з Ю.В.Андроповим.

Серед цих 26-ти підписів є цілий ряд високопоставлених старшин КҐБ, і цей факт коментує американська преса, бо це начебто вперше такі головачі „зломили правила засекречення, утотожнюючи себе з таємною совєтською поліцією".

Тут пригадується також одна обставина: восени 1981 року ген. С. Цвіґун помістив був велику статтю в „Комуністі", в якій твердив, що КҐБ розгромив всі Гельсінкські групи в СССР.

НІКАРАҐУА ПЕРЕТВОРЮЄТЬСЯ В СОВЄТСЬКУ БАЗУ

Вашінґтон. — Представники державного департаменту та Сі-Ай-Ей показали у вівторок, 9-го березня, світлини й інші доказові матеріяли, які незаперечно переконують, що на терені Нікараґуа постає велике число типових совєтських військових споруд та магазинів. Член мілітарно-партійної комуністичної хунти в Нікараґуа, Серґіо Рамірез Меркадо, не заперечив цього в інтерв'ю для преси, а тільки пояснив це загрозою американської збройної інтервенції в тій країні.

Після передання до публічного відома тих очевидних доказів совєтської інтервенції в Середній Америці інформаційне агентство СССР ТАСС опублікувало інформацію про те й не заперечило американських даних і тверджень, але намагалося, уживаючи їх як аргумент, сфабрикувати версію про американську інтервенцію проти комуністичного уряду в Нікараґуа. Офіційні чинники Нікараґуа також не заперечили американських даних, а тільки висловили протест проти того, що американці порушують повітряний простір Нікараґуа. Речники американського державного департаменту пояснили, що світлини пороблені сателітами, що є акцептоване під сучасну пору. Совєтський Союз так само робить світлини з цілого світу зі своїх обсерваційних сателітів.

Заступник директора Сі-Ай-Ей, адмірал Баб Інмен, на вступі до своїх інформацій і пояснень до представлених світлин висловив застереження під адресою тієї частини преси, яка на твердження державних чинників про совєтську інтервенцію в Середній Америці точніше в Нікараґуа, заперечила правдивість тих тверджень і напала на Уряд ЗСА за їхнє поширювання. Адмірал Інмен порівняв теперішні дані до таких самих даних, представлених американськими урядовими чинниками в 1962 році про Кубу, де Совєтський Союз розбудував бази і почав приміщувати атомові ракети. Американський уряд тоді, очолений покійним президентом Джаном Кеннеді змусив совєтський уряд на чолі з Нікітою Хрущовим бази усунути, а ракети забрати назад до СССР.

Крім побудови баз комуністичний уряд Нікараґуа знищив прикордонні села індіянських племен, а мешканців переселив в окремі ізоляційні табори. Джан Гюз, американський спеціяліст для інтерпретації світлин, виконаних у стратосфері, показав зруйновані селянські будинки, знищену церкву індіянського села та різні військові будови, терени для воєнних вправ, совєтські танки, гелікоптери тощо. Як пояснили речники державного департаменту і розвідчої агенції побудовані приміщення вистачають для кількадесять тисяч вояків, а магазини і приміщення на зброю помістять бойовий виряд для значно вищого числа. Вони також подали, що кубинські робітники, а в першу чергу керівники працюють на тих новобудовах і вишколюють у всьому комуністів Нікараґуа.

У світі

АВСТРІЙСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ, ЩО ЛІДЕР Лівії Муаммар Каддафі прибуває до Австрії на чотириденну державну візиту. Уряд Лівії несподівано повідомив, що на запрошення австрійського уряду Каддафі буде у Відні вже в середу, 10-го березня. Відень здивований цією несподіваною державною візитою тим більше, що в урядових колах не можуть ствердити, хто й коли в імені уряду запросив Каддафі до Австрії. Через неприготованість австрійського уряду, до останнього моменту невідомо, що робитиме Каддафі ці чотири дні. Очевидно, що він як голова лівійського уряду, хоч неформальний, матиме зустріч з канцлером австрійського уряду Бруном Крайскі та з міністром закордонних справ Віллібальдом Паром. Зустріч з канцлером Крайскі може натрапити на деякі труднощі для Каддафі, бо канцлер є жидівського роду і практикуючим визнавцем Мойсеєвого віровизнання, а Каддафі принципово нерадо зустрічається з такими людьми.

ВИКОНУЮЧИЙ ОҒОВ'ЯЗКИ МІНІСТРА закордонних справ Туреччини Ільган Озтрак заперечив, що на терені східньої Туреччини розміщені революційні осередки боротьби з режимом аятолли Хомейні в Іракі. Міністер Озтрак висловив застереження, пояснюючи, що саме тепер Туреччина переводить торговельні розмови з представниками іранського уряду, які й так йдуть туго. А такі вістки в міжнародній пресі можуть викликати всілякі додаткові перешкоди в їхньому успішному закінченні.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПОВОЛІ, АЛЕ безперервно входить у період значних змін. Після масових демонстрацій для підтримки атомового роззброєння Західньої Німеччини, які на ділі перетворилися в підтримку совєтської політики і протиставлення політиці ЗСА, прийшли конференції привладної Соціял-демократичної партії Німеччини. Ці конференції виразно протиставилися, за вийнятком нечисленних, офіційній політиці теперішнього уряду. Відтак прийшла загальнокрайова конференція соціялістичної молоді, що ще більше відштовхнулася від керівництва партії. Після того прийшли міські вибори в північних провінціях Західньої Німеччини. В більшості цих провінцій християнські демократи здобули велику більшість, а всюди соціял-демократи зазнали більших чи менших втрат. Наприклад, в провінції Шлезвіґ-Гольштайн християнські демократи здобули 50,1 відсотка всіх голосів, а соціял-демократи — тільки 34,6 відсотка голосів. Втратили на голосах також партнери з соціялістами у привладній коаліції з Партії вільних демократів. Крім християнських демократів поважний приріст голосів мали місцеві партії й суспільні групи. Вислід виборів загально вважають показником звороту направо в Західній Німеччині.

УРЯД КНР ПОВІДОМИВ, ЩО В'ЄТНАМСЬКІ воєнні кораблі заатакували й обстріляли три китайські рибальські кораблі у відкритому морі, де плавба та риболовля вільна для всіх однаково. Уряд КНР зложив гострий протест і загрозив консеквенціями, якщо з в'єтнамського боку не буде позитивної полагоди цієї справи. Справа ускладнена тим, що у висліді в'єтнамської атаки пропали без вісти 18 китайських рибалок, корабель яких дістав прямий поціл і затонув. На другому кораблі, поціленому кількакратно в'єтнамськими стрільнами, було шість поранених. Третій корабель, що загорівся від вибухів артилерійських стрілен, відтягнули в пристань інші кораблі, що прибули на допомогу. Тому рибаки на ньому врятувалися.

В Америці

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА ВІДКИНУВ БІЛЬШІСТЮ голосів скаргу міста Ню Йорку й інших великих міст на бюро перепису населення, яке, на думку міських властей, перевело недокладне обчислення населення в 1980 році, зокрема покривдженими залишилися національні меншини з-поміж латиноамериканських народів, число яких заподано значно меншим і тому стейт Ню Йорк втратив майже півтора мільйона долярів федеральної допомоги. У звідомленні бюра перепису говориться, що населення стейту Ню Йорку зменшилося на 4,2 відсотка від часу перепису в 1970 році і становить тепер 17,476,798 осіб. Саме місто Ню Йорк, згідно з переписом, втратило ще більше населення, бо аж 11,1 відсотка, і становить тепер 7,105,608 осіб. Більшість членів Найвищого Суду заявили, що закиди міських управ Ню Йорку і Дітройту безпідставні, бо обидва міста не мали доступу до перепису і тому їхні зажалення треба вважати тільки здогадними.

ГОЛОВА СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ, ЯКА РОЗГЛЯДАЄ справу засудженого у так званих абскам процесах сенатора Гаррісона Вілліямса, заявив, що комісія повинна сконцентрувати свою увагу на вині Вілліямса і на тій підставі рішати питання його викинення із Сенату, а не ставити під сумнів слідчі органи, в тому випадку Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ). Сен. Малколм Валлоп, республіканець з Вайомінґу, підкреслив, що „ми зробили б моральну і етичну помилку, якщо б дозволили сен. Г. Вілліямсові стати переможцем за його перекупство, яке було вже йому доказане судом, а натомість засудили тут слідчі органи, які тільки виконували свою функцію". Сам сен. Вілліямс використовує деяке застереження до діяльности ФБІ демократичних сенаторів і понисується своїми довгими оратоськими промовами в Сенаті.

ПИСЬМЕННИК ҐОР ВІДАЛ З ЛОС АНДЖЕЛЕСУ заявив кореспондентам, що він старатиметься здобути номінацію Демократичної партії на сенатора з Каліфірнійського стейту, бо вважає, що теперішній губернатор Едмунд Ґ. Бравн не заступатиме у Вашінґтоні інтересів усіх прошарків населення Каліфорнії. На звільнене дотеперішнім сенатором С.І.Гаякавою місце в Сенаті стараються дістатись також інші кандидати, які однак не мають великих виглядів на номінацію. Політичні спостерігачі, кажуть, що політична плятформа нового претендента Г. Відала є дуже контроверсійною, але за те популярною серед бідного прошарку населення і підземного світу. Він пропонує драстичне зменшення витрат на оборону, оподаткування церков і релігійних громад, леґалізації проституції, азартних ігор і вживання наркотиків. Ґ. Відал, дідо якого Томас П. Ґор був сенатором з Оклагоми, вже пробував раз осягнути публічне становище, але програв вибори на конґресмена в 1960 році з нюйоркського стейту.

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ У ГОЛЛИВУДІ, Каліфорнія, знайдено тіло відомого артиста-гумориста Джана Белючі, але поліційні чинники і лікарі ще й досі не встановили причини смерти. Спочатку лікарі думали, що він помер на удар серця, але після переведення розтину тіла встановлено, що Белючі помер природною смертю, але не від удару серця чи удушення, як спочатку припускали. Поліційні чинники за згодою родини зарядили додаткове слідство і обслідування тіла, щоб встановити причину смерти цього 33-річного артиста.

АДМІНСТРАЦІЯ ХАРЧІВ І ЛІКІВ ПЕРЕСТЕРЕГЛА населення ЗСА перед купівлею рибної консерви „Салмон" з написом „К-13", або „К-31", бо цей продукт небезпечний для здоров'я. Особи, які купили такий продукт, або бачили його на полицях склепів повинні потелефонувати на число (212)-965-5725 і засягнути інформацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 85¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Робітники поступаються

Місяць тому юнія автомобільних робітників відкинула пропозиції автомобільної спілки Дженерал Моторс, яка вимагала уступок робітників і їхньої юнії, щоб зберегти місця праці. Тепер та сама юнія прийняла подібні пропозиції автомобільної компанії Форда, а робітники в загальному голосуванні ратифікували їх більшістю трьох четвертих голосів. Вже більше як рік тому юнія і робітники автомобільної спілки Крайслер погодилися, в обличчі небезпеки банкрутства тієї компанії, на подібні, хоч ще більші уступки.

Справа в тому, що американська автомобільна промисловість загубила зовсім свою спосібність конкурувати з автомобільними промислами інших країн, а в першу чергу з японським автомобільним промислом, який стоїть на першому місці в світі. Причини того катастрофічного відставання американського автомобільного промислу були в неоправдано високих заробітках автомобільних робітників, в їхніх дорогих привілеях, за які мусів платити покупець авта, та в низькій якісній і кількісній продуктивності. Всі ці складники продукційного процесу американського робітника стали вже притчею во язицїх" і ілюстрацією, як не слід поступати. Вина є по обидвох боках, бо не лише юнії висували щораз фантастичніші вимоги в платнях і в привілеях, але ж керівництва спілок заспокоювали ті вимоги, бо, мовляв, покупець за все заплатить. А покупець платив доки міг,,аж прийшов час, коли він не в стані заплатити, і тоді американські авта відстоюються в магазинах, а чужі заповняють американські вулиці. А вже скандалом була і є низька продуктивність американського автомобільного робітника. Японський робітник дає більше, понад вдвічі більше, як американський робітник. Його продукт є кращий, а платня в нього принаймні на половину менша. Ясно, що при такому стані не можна встоятися на світовому ринку, та й власний треба тратити.

Концесії, на які погодилися робітники та їхня юнія, йдуть у двох напрямках. В першу чергу робітники погодилися на припинення деяких підвишок, на зменшення інших, а відтак на виелемінування різних привілеїв в забезпеченнях та у відпочинкових днях. Наслідком цих концесій компанія повинна заощадити впродовж 30-ти місяців, доки триватиме контракт, біля одного більйона долярів. Минулого року і за 1980 рік компанія втратила 2,5 більйона долярів. За все те компанія погодилася не замикати своїх фабрик,не передавати робіт до інших компаній і країн та не відчиняти фабрик частин до авт в інших країнах.

Реакція компанії і юнії на осягнення цього порозуміння вельми радісна. Провід юнії видав після ратифікації робітниками заключеного договору комунікат, у якому сказано: „Ми вийнятково задоволені, що більшість ратифікувала контракт. Для нас це доказ, що наші члени у Форда зрозуміли і підтримали той історичний перелім, який є в цьому договорі і який веде до піднесення забезпечення їх і їхніх родин”. В імені компанії Форд склав заяву її теперішній керівник Філіп Колдвелл, який сказав: „Я переконаний в тому, що в наших усіх фабриках і на всіх відтинках праці виявлено зрозуміння, що нам слід зробити, щоб відзискати нашу конкуренційність”. Вслід за робітниками Форда водії, члени юнії водіїв (Тімстерс) також прийняли контракт, яким вони погодилися на замороження зарплати упродовж трьох років та на інші уступки.

Одначе, не всі аналітики американського господарського життя впевнені в тому, що теперішні уступки профспілок і робітників вистачать для радикального поправлення положення. Навпаки, є численні голоси, що це замало, запізно та що уступки повинні були бути значно вищі. Крім цього скептики підкреслюють, що в контракті немає нічого про піднесення продуктивности робітників, про застосування більшої динаміки в зміні місць праці робітників в узалежненні від виникаючих потреб та про піднесення загальної дисципліни праці.

На складність ситуації в автомобільному промислі вказує факт, що компанія Дженерал Моторс після зірвання переговорів юнією зразу знайшла японські фірми, які погодилися їй забезпечити постачання частин на час і по нижчій ціні. Предсідник Дженерал Моторс Роджер Сміт заявив у промові на відкритті автомобільної виставки в Чикаґо, що якщо юнія не повернеться до переговорів і компанія буде змушена підписати контракт з японцями, то помічні промисли, які постачають частини для авт Дженерал Моторс, втратять 30,000 до 50,000 місць праці.

На тлі цих подій в автомобільному промислі знавці американського господарського життя наголошують, що уступки робітників і їхніх юній є конче потрібні і в різних інших ділянках промислу, якщо ці ділянки мають стати на ноги. Цілий ряд ділянок виробництва перейшов за кордон, бо кошти в ЗСА зависокі і компанії, щоб рятуватися, мусять переноситися заграницю.

Василь Ящун

ТАРАС ШЕВЧЕНКО, В СВІТЛІ ІНДИВІДУАЛІЗМУ І ПЕРСОНАЛІЗМУ

III

Основоположником персоналізму вважають Ґотфріда Вільгельма Ляйбніца (XVII-XVIII ст.), німецького філософа і математика, і Джорджа Берклі (XVIII ст), ірляндського церковного служителя. Теорії персоналізму знайшли сприятливий ґрунт у Франції в XVIII-XIX століттях. В Америці розвинули його філософи релігії в XIX-XX ст., головно Борден Паркер Бовн.

Що з філософії обох течій знаходимо в Шевченка? Був Шевченко індивідуалістом, персоналістом чи одним і другим?

Аналіза його поезій, оповідань і „Щоденника” вказує на те, що в його постаті злились позитивні риси індивідуалізму з сумою властивостей персоналізму. Поскільки в філософії індивідуалізму позитивних рис мало і вони збігаються з особливостями персоналізму, можна сказати, що Шевченко являє собою тип практичного персоналіста.

Людина, пройнята неґативними настановами індивідуалізму, може статй невільником настроїв, почувань і думок, які посилились в її підсвідомій зоні і тиснуть на її самоутверджувальне „я”. Інстинкти грають важливу ролю в процесі формування остаточних думок і рішень кожної людини. Та персоналіст своїм свідомим „я” робитиме розсудливу селекцію тих інстинктів з розрахунком їх позитивного стосунку до інших осіб та до спільноти національної і ширшої спільноти — людства,в протилежність до еґоцентричного індивідуаліста, який робитиме цей вибір виключно для особистої матеріяльної користи або для пустого гонору. Інстинктовні спокуси користолюбія зовнішнього світу влітали теж у підсвідомість поета та намагались втиснутись у центр його свідомости, в його „я”, і пропонували йому зробити рішення їх прийняти. Однак Шевченкове „я” їх побороло непримеренним „караюсь, мучусь, але не каюсь”.

Цей шлях страдальця він вибрав не для самоствердження свого „я”, а щоб полегшити страждання своїх найближчих ближніх — синів і дочок поневоленої України. Не прийняв ворожого „теплого кожуха”, бо той кожух був „не на нього шитий”. У конфронтації з „власть імущими”, спричиненій поневоленням його батьківщини, він ніколи не висував себе, індивіда, на перший плян, а ставив свій нарід, запряжений у „тяжкі ярма” чужими і своїми. В рядах національно-політичних поневолювачів його братів і сестер були російські автократи, а кліщі соціяльно-економічної неволі кували для них з благословення Москви таки свої земляки. І одні і другі були носіями неґативних комплексів індивідуалізму, проти якого цілою своєю істотою виступив персоналіст Шевченко, громлячи не тільки царський деспотизм, формалізм і поліційність та лицемірство Російської православної церкви, але й ставлячи розпачливо закиди тим своїм землякам, що сами носили кайдани і їх накладали на „меншого брата” („міняються кайданами”), що практикували аморальність, брехню, лицемірство, несправедливість та порушували етичні закони („правдою торгують і Господа зневажають”), що не шанували своєї рідної мови та не бажали розкрити могили своїх предків, щоб пізнати правду про Україну.

Індивідуалістичний еґоїзм земляків викликав у Шевченка почуття болючого сарказму („За шмат гнилої ковбаси У них хоч матір попроси”), а їх еґотизм і пиха — почуття обурення і огиди.

Якби ви вчились так, як
треба,
То й мудрість би була
своя.
А то залізете на небо:
„І ми — не ми, і я — не я!
І все те бачив, і все знаю:
Нема ні пекла, ані раю,
Немає й Бога, тільки я!
Та куций німець,
узловатий,
А більш нікого...

Не був поет і еґотистом. Хоч феноменом розуміння становища свого народу в минулому, сучасному та з проєкцією в майбутнє він переріс усіх сучасних йому українців і відчував важливість своєї місії в тому становищі і цю місію жертвенно виконував, то пеанів для себе за це не бажав і ні йоти зарозумілости й чванливости не вплів в поетичні і прозові рядки своїх пісень.

У контрасті до еґоїзму, еґоцентризму і еґотизму згаданої категорії індивідуалістів ясніє принадністю альтруїзм Шевченка — його безкорисна турбота про добро усіх своїх земляків, всього народу, готовість жертвувати для них своїм життям. „Так щиро, так глибоко любити нарід, як любив його Шевченко — каже О. Кониський — й дивитися, як той нарід мордують, — це велика мука для благородної душі. Це трута, що не тільки серце проймає до самого дна, але й увесь організм чоловіка труїть, робить йому немилим весь світ”.

Транцендентність Шевченкового „я” у сферу любови інших сягає не тільки загального добра, блага для всього народу — його життя у вільній і демократичній Україні; вона сягає кожної знедоленої української людини та не відсуває поза межі свого засягу також не-українців. „...Його

(Продовження на ст. 3)

Михайло Добош

Чудо в Люрді — молитва за хворий світ

Христова Церква від давніх християнських часів вважала Пречисту Діву Марію непорочною, охороненою від первородного гріха. Вона як Співвідкупителька людського роду виповнила призначену Їй ролю як слід.

Христос знав, що діти потребують матері. Скарбом матері є її власна дитина, а скарбом Пречистої Діви є наші душі, куплені дорогою ціною крови Її власного Сина, Її Дитини. Свою опіку проявила Вона незчисленними чудами. Повернімо думкою в наше минуле та пригадаймо собі Галицьку Україну, а з тим і Зарваницю, Гошів, Самбір, Верхрату та інші місця чудес Марії. До місць цих з нагоди празників Різдва чи Успіння Пресвятої Богородиці спішив богомільний народ наш із процесіями та побожною піснею на устах, бувало в непригожу погоду; не літаками, поїздами чи автобусами, але босоніж, піхотою, проходячи десятки кілометрів денно, щоби тільки добитися бажаного місця та тут,у стіп чудотворної Діви,скласти свої журби та турботи і просити ласки і заступництва для себе, своєї родини та й цілого народу у Неї.

Немає краю на землі, де не було б чудотворних місць Марії. В житті Христової Церкви Вона—Марія виявилася дійсною чудотворною Марією, про що свідчать так красномовно і події в Люрді.

В Люрді появляється Богомати бідній дівчині Бернадетті. Як колись вибрав Бог покірну Дівицю з Назарету на Матір Спасителя, так і тепер до діла в історії християнства покликує рівнож покірну, незнану світові пастушку з Люрду.

Бог хоче збудити в душі приспану віру, розпалити в серцях вогонь любови, навернути грішників, укріпити праведників на шляху до правди і краси. Вибирає тоді покірних, погорджених людей до ведення грішного світу. До таких місій Боже Провидіння покликує особи лагідної вдачі, покірних духом та серцем. Якраз Бернадетта сталася таким знаряддям в руках Божих.

Основною ціллю появи Богоматері в Люрді було: „Моліться за бідних грішників! Моліться за хворий світ!” Не просить люрдська Богомати молитися за недужих, калік, темних, глухих, але за грішників, за хворий світ. Направду з усіх нуждарів світу найнужденніші — це грішники, що затратили віру в Бога, місце вічного щастя, вічної радости — неба. Не може сьогодні Марія дивитися байдуже на страшну вічність грішників, бо всіх Христос відкупив Своєю смертю на хресті.

І тоді вороги старалися в підступний спосіб знівечити діло Марії, подібно як і сьогодні безбожний комунізм фалшивими теоріями і кличами заколочує мирний спокій багатьох країн світу.

„Я є Непорочне Зачаття”, — проголошує устами Бернадетти людська Богомати. Мільйони людей дотепер, від початку появи, протоптали землю малого містечка Люрду в Піренейських горах, над річкою Ґав, прославляючи Непорочно Зачату, дізнаючи різних полегш душі та серця, стають уздоровленими від невилічимих недуг за поміччю води, що витрискує із чудотворного джерела Массабельської скали, як і в часі благословення Євхаристійними Тайнами.

Боже Провидіння чуває і над нашим народом. Посилає йому новітнього Мойсея Блаженнішого Патріярха Йосифа, за порадою і благословенням Його ж всечесний о. Василь Прийма, парох Люрду, піднімається великого діла — будови української церкви в Люрді.

Сьогодні завдяки жертвенности наших людей красується в Люрді прегарна і свята будівля, оселя українства, храм Божий. Віримо, що золоті бані нашого храму притягатимуть увагу численних паломників-чужинців, заохочуватимуть відвідати нашу церкву-красуню та розказуватимуть світові, за словами безсмертного Тараса, що ми?... Чиї сини. Яких батьків? Ким? За що закуті?...

Українська церква в Люрді — це покажчик нашої української зрілости, великої жертвенности і нашого нового надбання. Церква наша в Люрді — це свідоцтво гарячої любови та безмежної відданости людській Богоматері, Покровительці і Опікунці нашого краю від найдавніших часів нашої історії.

З преси нашої знаємо, що посвячення нового храму в Люрді відбудеться в суботу, 28-го серпня ц. р., в дні празника Успення Пресвятої Богородиці. На це свято задумує виїхати з країни нашого поселення — Америки велике паломництво. Треба до нас долучитися і іншим, всім тим, що потребують помочі і заступництва Людської Богоматері. Голоситися треба вже тепер, не відкладаючи свого побожного наміру на пізніше. Бюро Подорожів СКОП Марійки Гельбіґ, в Нюарку, Н. Дж., займається вміло технічними справами цієї прощі.

Хор української католицької церкви в Нюарку, Н. Дж., уряджує ряд концертів, дохід з яких всецілo призначено на внутрішне викінчення Люрдської церкви.

Віримо, що українське громадянство щедро відгукнеться на потреби Люрду і зложить свою жертву-дар на викінчення українського храму в ньому, бо церкву здвигнено на прославу Бога та люрдської Богоматері. Усі ті, що поїдуть з нами, будуть також учасниками релігійних концертів, в Люрді і в Римі, де лунатиме знову і знову українська релігійна пісня, пісня, яка на рідних землях України замовкла.

Д-р Михайло Лоза

ШЕВЧЕНКОВА ПОЕМА „БЕЗТАЛАННИЙ“

III

Його не можна було не любити. Для тих, хто щиро його любив, він був джерелом клопотів, постійних переходів від захоплення до обурення, від співчуття до байдужности.” („Кобзар” за ред. д-ра Л. Білецького, том 2, стор. 61).

Один із клопотів став приводом до написання поеми „Безталанний”. А було це так: раз княжна Варвара довідалася від своєї матері, що Шевченко на одній весільній вечірці випив більше, ніж — на думку княжни — було можна. „Неначе гострий ніж проколов моє серце, — писала вона Ейнарові. — Треба його покарати за це, але як?” І княжна найшла спосіб. Саме тоді вона переписувала для Шевченка його вірші. Скінчивши переписувати, вона віддала їх Шевченкові під час обіду дня 9-го листопада 1843 року. До переписуваних віршів долучила записку від себе такого змісту: „Не багатьом дала доля ліру і сопілку; але ті, що мають серце, люблять вслухуватись у бренькіт співців, у їх захоплені чи жалісні співи; і за їх золото є в них для високого володаря таємна молитва і щирі бажання, і вони, маючи серця, що бажають у майбутнім гарного, проголосять: Бідна Оксано! (Це натяк на героїню поеми „Слєпая” — прим. М. Л.) Люди тебе погубили і твій поет забуває тебе!.. Янгол-хоронитель поета сумно літає над його головою, обважнілою грішним сном. Він спинив свій лет. Зір його повний болючої любови. Він крильми благословляє, і молитва за ввірений йому сосуд, до якого Творець улив стільки прекрасного, — та молитва, яку можуть скласти тільки набожителі, що вповні збагнули, що таке споглядання божества, виривається із уст його. Гріх і спокуса намагають сколихнути сосуд, і чиста золота отрута готова через вінця з нього перелитись і бути поглинутою брудом розпусти... Гаряча сльоза спадає з очей янгола на серце поета; вона його пропалила й обновила: він не загине! І каяття окутується в білий одяг, як невинність.” („Кобзар”, за ред. д-ра Л. Білецького, том 2, стор. 64-65).

Д-р Леонід Білецький подав таке пояснення до цієї алеґоричної записки княжни Варвари: „Шевчено у своїй безжурності і невідповідній поведінці забув за великі ідеї й високі думки свої, що висловив у поемі „Слєпая”, і за героїню її, Оксану. Але його ангол-хоронитель, хоч і плаче над занепавщою душею поета, все ж таки відновить його грішну душу і врятує її”. (Там же, стор. 65).

Записка княжни Варвари вразила поета, — дарма що на її запитання відносно цього він їй відповів, що ні.

Наступного дня — тобто 10-го листопада — Шевченко не прийшов до їдальні, де звичайно збиралося товариство. Свою відсутність виправдав недугою. Але 11-го листопада Шевченко вже прийшов до вітальні. Княжна привітала його й подарувала йому шаль, що його власноручно для нього виплела. Про цей вечір княжна згадує у листі до Шарля Ейнара. Між іншим писала вона так: „Коли прибрали їдальняний стіл після чаю і ми залишились учотирьох (крім княжни й Шевченка, залишилися ще Глафіра і Таня Псьолівни — прим.М Л.,) — він (тобто Шевченко. — прим. М. Л.) почав гнути теревені, і я сказала йому, який жаль, що він залишив свою самоту й говорить стільки дурниць. Після того настала повна мовчанка; ніхто не промовив ані слова.

— Тихий янгол пролетів, — проговорив Шевченко...

— Ви вмієте розмовляти з янголами, — сказала я. Розкажіть же нам, що вони вам говорять. Він схопився з місця, побіг по каламар, вхопив аркуш паперу, що лежав на столі, і почав писати; потім подав мені папір, кажучи, що це присвята до одного твору, котрий він вручить мені пізніше” („Кобзар” за ред. д-ра Л. Білецького, том 2, стор. 66).

Текст „Присвяти”, під якою була поставлена дата 11-го листопада, був поданий на початку цієї статті, тож подавати її вдруге не буду; поемою, до якої відносилася присвята, була власне поема „Безталанний”.

Тепер заходить питання: коли Шевченко почав писати цю поему і коли довів її до кінця? Нема двох думок, що Шевченко почав писати поему зараз після одержання від княжни записки з докорами, дня 9-го листопада. Відносно питання, коли Шевченко закінчив писати поему, — думки поділені: д-р Леонід Білецький був тієї думки, що в дні написання „Присвяти”, тобто 11-го листопада 1843 року, поема була вже готова. Не такої думки є дослідник цієї справи Петро Жур. У своїй праці про Шевченка під заголовком „Літо перше” (з хроніки життя і творчости Тараса Шевченка; праця появилася друком в 1979 році у Видавництві „Дніпро” в Києві) автор Петро Жур висловив погляд, що Шевченко закінчив поему „Безталанний” в місцевості Андріївка, куди він виїхав з Яготина 17 листопада 1843 року. Того ж таки дня увечорі Шевченко прочитав свою нову поему у вітальні в домі Рєпніних. Читання зробило на княжну Варвару сильне враження.

(Продовження на ст. 3)

Людмила Волянська

„КОБЗАР ЗНАМЕНУВАВ РАДИКАЛЬНУ ДЕМОКРАТИЗАЦІЮ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ...“

I

Вже чотири роки тому появився під совєтською займанщиною в Україні „найкращий есей про Шевченка в найновіший час”, у журналі „Всесвіт” (ч. 3, за березень 1978 р.) пера Вадима Скуратовського, тоді офіційного літературного критика цього журналу, під назвою „Шевченко в контексті світової літератури”. Стаття на шість сторінок битого дрібного друку — не більше, але це про цю статтю, про відвагу автора та глибину розуміння Шевченкової творчости один відомий наш науковець, літературо-мовознавець сказав, що оригінальністю думок, різко виразним стилем, дуже добрим обізнанням з літературою і"навдивовижу витонченим літературним смаком ця одна-однісінька стаття потягне шальку терезів униз, хоч на другу поскладано б було всі матеріяли з річних псевдо-Шевченківських конференцій, від яких рясніє по всіх ‚радянських' наукових закладах під займанщиною”.

Що ж такого розповів читачам Вадим Скуратовський про Шевченка, про якого написано вже багато-пребагато?

Вже після короткого вступу про загальне світове (европейське) писане слово, яке до Шевченка творилося звичайно і без винятків представниками вищих кляс, а не представниками дійсних низів, які перебували на „дні Дантового пекла”, на найнижчому крузі, Скуратовський запитує: „Що є мірою вселюдської величі Шевченка, в чому значення його творчости, як однієї із найбільших величин світової літератури?”

І він дає відповідь, пояснюючи, що тут мірилом не є механічна „частота” згадок про Шевченка в світовій літературі, чи відлуння його впливів, його голосу в будь-якій традиції: художній, публіцистичній тощо (хоч і це важливе, бо „для нас дороге кожне ‚не зле тихе слово про поета, навіть кинуте мимохіть — у листі, щоденниковому записі, в лекції, бесіді”...)

Так само, — каже Скуратовський, — „замало для розуміння поетового місця у світовій літературі байдужого компаративістського (порівняльного) переліку алюзій і ремінісценцій з неї, помічених і ще не помічених, у „Кобзарі”. Для розуміння, для визначення міри величі Шевченка треба „вийти на соціокультурний простір, значно ширший від елементарних історико-літературних уподібнень, аналогій, відгуків і т. п.”

І ці соціокультурні площини визначає Скуратовський, нагадуючи нам про тих письменників, які вже і перед Шевченком спускалися зі свого високого Олімпу, щоб оспівувати долю покривджених і кинутих найнижче. Всіх отих рабів німих, яких по-справжньому зумів возвеличити лише Шевченко перший у світовій літературі і на сторожі коло них, поставити слово!...

Називаючи декілька імен з західньоевропейської літератури, таких, як Гюґо, який описав страждання „німих рабів” Лільських підвалів, Скуратовський пише, що це був епізод, короткотривале зацікавлення для таких, як Гюґо, бо всі вони „внедовзі поверталися ‚нагору', в затишні кабінети й вітальні, до гарних книг, картин і статуй, до красномовних співрозмовців і прекрасних співрозмовниць.”

Коли інші письменники і старалися спускатися до пекла, то їм бракувало справжнього, не книжного знання цього становища. Бракувало безпосереднього з пеклом знайомства; абсолютної автентичности — тобто погляду на нього „зсередини”... „Вони спостерігали те пекло з якогось там узвишшя, — пише Скуратовський, — коли Шевченкова доля тільки те й робила, що обирала найзручніший спостережливий пункт для різного роду суспільних узагальнень, який рішуче усував щонайменше художнє відхилення чи спостереження, — в самісінькому центрі згаданого пекла”.

Шевченко тут не мав досвідченого ґіда рангу Верґілія (це про подорож Данте до пекла, що, як знаємо з „Божественної Комедії”, відбулася з поводирем, що ним був поет Верґілій), та й потрапив (Шевченко) сюди не в ролі Данте. Проте, без упину суміщуючи в собі свідка з мучеником, в один і той же час спостерігаючи — картаючи зло на всіх пекельних колах і кругах, і безмірно, бездонно терплячи від нього, він ні на мить не припиняв художньо переповідати свій страхітливий досвід”. Одні зображували, каже Скуратовський, страждання „на віддалі”, а Шевченко — зсередини.

Через все це маємо міру: „Так от, очевидна дистанція поміж ними і може бути метафорою-мірою тієї космічної відстані, що пролягла між Шевченком і літературним загалом його часу, поміж двома протилежними способами оповіді про світ — тієї, що в ній букви, мов святе письмо в 'Страшній Помсті', наливаються кров'ю, і тієї, в якій вони наливаються лише друкарською фарбою. Так кров'ю наливався Шевченків болезапис, абсолютна і трагічна 'синхронізація' страждання і його художнього закріплення”.

І далі знову: „Сова', ‚Відьма', ‚Варнак' — вагу того, про що в цих тільки трьох творах Шевченка йдеться, не витримала б жодна художня свідомість Шевченкової доби,” але він, він ці речі написав. Тут пише Скуратовський про зображення Шевченком безумства, якого досягли інші письменники щойно в XX столітті. В часі Шевченка — це були засоби ще не освоєні літературою. І тут Шевченко торував перший шлях, за ним пішли вже інші. Шевченків голос для Скуратовського, — це був голос Орфея, який не зійшов у пекло, а в пеклі народився;"абсолютний у своїй світоглядовій і художній вивірености, зрозуміло в тисячі меґагерц сильніше тих зрештою нечисленних голосів, що їх подавала елітарна культура під час своїх короткочасних екскурсій до першого кола”, бо „Шевченкове слово постало в найтемніших і найстрашніших закутках усесвітніх 'лільських підвалів'. І завдяки цьому не втратило, а здобуло безприкладну художню міць, енерґію і переконливість.

(Продовження буде)

ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ НА 30-ТУ КОНВЕНЦІЮ УНС! ПАМ'ЯТАЙТЕ І ВИКОНАЙТЕ ВАШ ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ ОБОВ'ЯЗОК: ПРИДБАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ У ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОМУ ЧАСІ ТРАДИЦІЙНО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС НА КОНВЕНЦІЇ БУДЕ СИЛЬНІШИЙ І ПЕРЕКОНЛИВІШИЙ, ЧИМ БІЛЬШОЮ КІЛЬКІСТЮ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗМОЖЕТЕ ЙОГО ПІДДЕРЖАТИ!

Шевченкова поема...

(Закінчення зі стор. 2)

Про нього княжна висловилася в листі до Шарля Ейнара в такий спосіб:

„Шевченко почав (читати —*прим. Л. М.); з моїм настроєм мені все хотілося ганити, та я знову була переможена. О, який йому дано чудовий дар! Я не могла стриматись і ридала." (Петро Жур, „Літо перше", стор. 194).

До повищої цитати слід додати пояснення, що того вечора княжна була в поганому настрої, а чому, — можемо довідатися з іншого уривка того ж самого листа: „Нарешті вони повернулися, — писала княжна. — Ми саме сиділи й пили чай, коли він увійшов до кімнати; Капніст був у нас; побачивши його, я схопилася, проте помітивши, що він вклоняється мені, як усім, я сіла на своє місце дуже знічена" („Літо перше", стор. 193).

В цьому уривку листа говорить про повернення Шевченка з Андріївки. Шевченко був тоді в товаристві сина князя Миколи Рєпніна — Василя. Княжна Варвара, яка любила Шевченка, сподівалася — як бачимо — іншого привітання.

Після прочитання поеми, Шевченко подарував рукопис княжні Варварі і сказав, що наступного дня додасть до цього рукопису ще й свій автопортрет.

•

Поема „Безталанний" була надрукована вперше в журналі „Маяк"* в 1844 році. Того ж самого року поема появилася ще й окремим виданням, але під зміненою назвою, а саме „Тризна". Подарований княжні Варварі автограф поеми затратився. Зберігся однак друкований примірник „Тризни", в якому княжна Варвара подописувала із подарованого їй автографу всі сконфісковані московською цензурою місця поеми. Д-р Леонід Білецький у своєму виданні „Кобзаря" взяв до уваги текст — друкований у журналі „Маяк", доповнивши його вставками, що їх поробила княжна Варвара у примірнику „Тризна". Д-р Білецький залишив оригінальну назву „Безталанний", яка краще відповідає духові поеми, аніж назва „Тризна". Одна і друга назва стануть більш зрозумілими, коли приглянемося змістові поеми.

Поема починається тризною (поминками), що її влаштували члени братства для вшанування основника братства, який відійшов з цього світу. Члени братства постановили відбувати тризну кожного року, аж поки не помре останній член братства. Тризною теж і закінчується поема.

Основною частиною поеми є середня частина. В ній Шевченко висвітлює життя основника братства, який є головним (і єдиним) героєм поеми. Накреслений Шевченком життєпис героя дуже подібний до життєпису самого Шевченка. З цього можемо зробити висновок, що цей безталанний герой — це сам Шевченко. З огляду на те, що герой — основник братства — займає центральне місце в поемі, то даний йому атрибут „безталанний" краще надається на назву для поеми. Тризна в поемі відіграє другорядну ролю.

Герой поеми — це великий патріот своєї батьківщини — тобто України.

Для відродження своєї батьківщини він віддає всі всі свої сили. Слід погодитися з думкою д-ра Леоніда Білецького, який вважає, що поема „Безталанний" проникнута месіянізмом. Герой поеми зорганізував братство із 13 осіб (включивши у те число себе) на взір 12 апостолів і Ісуса Христа — Месії, що відкупив людський рід. В такий спосіб Шевченко визначає свій національний месіянізм. В цьому національному месіянізмі найбільша сила поеми.

Поема „Безталанний" — це відповідь Шевченка княжні Варварі на її докори, пороблені Шевченкові дня 9-го листопада 1843 року.

* Російський журнал „Маяк" виходив у Петербурзі в роках — 1840-1845. Друкував також і твори українською мовою, наприклад, — твори Григорія Квітки-Основ'яненка, Петра Гулака-Артемовського й інших поетів чи письменників.

Тарас Шевченко...

(Закінчення зі стор. 2)

добрі сльози лилися за Катрусею в московській дорозі, молилися з козаками в турецькій неволі. Його сльози-слова ллються над недолею сироти, матері, покритки, байстрят, наймички, кріпачки. Відчував він усяку людську кривду, нікчемність, підлість, облуду і усі вчинки, противні християнській етиці" (С. Смаль-Стоцький „Т. Шевченко-Інтерпретації", УНІ, Варшава, 1934).

Індивідуаліст може почуватися щасливим і тоді, коли навкруги нього багато нещасливих. Персоналіст, навпаки, бачить своє щастя у щасті ближніх, особливо в щасті свого народу. Таким, саме, був Шевченко. До нього можна застосувати слова проф. Івана Мірчука, коли він обговорює питання зацікавлення слов'ян до філософської думки. „Слов'яни, — каже він, — не цікавляться питанням теорії пізнання, його можливости і границі, але цікавляться людиною, її долею, її життям і суттю цього життя. Тому слов'янські філософи — це філософи практичні, ідеалісти, чи інакше — філософи серця". Філософія серця — це паросток філософії теїстично-етичного персоналізму. Філософом серця в слові і дії був Шевченко.

Шевченко був не лише теїстом, він був глибоко віруючим християнином. Християнська релігія об'єднує в собі позитивні риси індивідуалізму і персоналізму. Це найкраще віддзеркалюється в її заповіді „люби ближнього свого, як себе самого". Нормально немає людини, яка би себе ненавиділа.

Кожна нормальна людина себе любить, бо це природний закон, і рівень тієї любови є звичайно вищий від рівня любови до свого ближнього. Підвищити цей рівень так, щоб він збігався з рівнем любови самого себе, доволі важко. Це ідеал, накреслений Христом. До цього ідеалу кожний християнин повинен прямувати (було б добре, якби й нехристияни цінили цей ідеал). Проте лиш одиниці його досягають. Це ті, що готові віддати своє життя за своїх ближніх. А ближніми є передусім члени рідного народу.

Віддати своє життя для того, щоб жили брати й сестри рідного народу і ввесь нарід — це героїзм, якому дорівнює лише мученича смерть за віру Христа. В обох цих видах героїзму відсутня натуралістична основа і неґативні особливості індивідуалізму, а його позитивні риси вплетені в повновладну філософію вищої міри — персоналізм.

Шевченко був особистістю, героїзм якої розвивався і дозрів у цій філософії, хоч теоретичні настанови і опрацювання тієї філософії (як і філософії індивідуалізму) не були Шевченкові відомі і він не вчився їх із книг і трактатів.

У Сан Дієґо відсвятковано 90-річчя Патріярха Йосифа

Парафія Пречистої Діви Марії в Сан Дієго, Кал., відсвяткувала 90-річчя з дня народження і 65-річчя душпастирської праці у Христовому Винограднику Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Отець Михайло Курило, парох цієї церкви, відслужив торжественну Службу Божу у великій присутності вірних і виголосив змістовну проповідь.

Після Богослужби парафіяни перейшли до церковної залі, де голова церковного комітету Сисин попросив до слова о. М. Курила, який виголосив доповідь. Після доповіді інж. Володимир Сіяк прочитав присутнім про страждання Блаженнішого Патріярха в сибірській каторзі. На закінчення всі присутні проспівали „Многоліття" Патріярхові Йосифові.

Анна Пасічна

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАХІДНЬОЇ Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер висловив стурбування свого уряду розходженнями, які панують між західніми державами. Він заявив, що якщо на час не припинити, або принаймні не злагіднити цих розходжень, то вони можуть поглибитися до тієї міри, що їх уже не можна буде полагодити. Щоб зарадити цьому, він запропонував відбувати періодичні зустрічі й наради міністрів закордонних справ НАТО. Цю ідею висунув він після довших розмов з державним секретарем ЗСА Александром Гейгом. Для прикладу він підкреслив такий звичай у Европейському спільному ринку, де міністри закордонних справ, як і інші міністри, зустрічаються періодично й таким чином творять ґрунт для взаємного порозуміння й тісної співпраці. Ґеншер, прибувши до Вашінґтону, з'ясував цю свою пропозицію з метою приготовити дві важливі політичні акції, які матимуть місце на початку літа цього року. Першою з них буде зустріч у Версалі, Франція, присвячена господарським справам. На зустрічі у Версалі, згідно з дотеперішньою традицією, візьмуть участь ЗСА, Велика Британія, Японія, Франція, Англія, Італія, Західня Німеччина та Канада. В другій зустрічі, присвяченій політичним питанням, що відбудеться в Бонні, візьмуть участь усі 15 членів НАТО.

У Ню Джерзі відзначать уродини Патріярха Йосифа

Патріярхальні справи, утвердження і розбудова патріярхії української Церкви і пошана та любов до її Патріярха Йосифа опанували умами і серцями українських вірних також і в стейті Ню Джерзі.

Доказом цього є велика жертвенність мирян цього стейту на Патріярший Фонд від початку його встановлення в ЗСА в 1977 році. Ця відданість також в цьому 1982 ювілейному році, з приводу дев'ятдесятріччя життя Патріярха Йосифа, виявляється у величній маніфестації почувань до Голови Католицької Церкви в українських громадах, які через своїх патріярхальних діячів і представників своїх організацій, товариств й установ та за підтримкою своїх отців парохів оформили Стейтовий комітет в Ню Джерзі для відзначення уродин Патріярха Йосифа.

До почесних членів цього Комітету належать: о. митрат Володимир Білинський з Пассейку, о. архимандрит Павло Ямняк з Клифтону, о декан Антін Барса з Байону, о. д-р Василь Макух з Трентону, о. шамб. Йосиф Федорик з Елизабету, о. Михайло Кучмяк з Нюарку, о. Йосиф Панасюк з Виппані, о. Константин Височанський з Джерзі СиTi, о. Давид Клуні з Ню Бранзвику, о. Тома Корпич з Картерету, о. Роман Дубицький з Перт Амбой і о. Павло Лабінський з Джерзі СиТі, д-р Богдан Лончина, д-р Романа Навроцька, д-р Іван Флис, Осип Голинський, Микола Семанишин, д-р Богдан Шебунчак, Ліда Гладка, д-р Любомир Ворох, Іван Хомко, Михайло Добуш, Віктор Яворський, Дамян Кордуба, Михайло Шпигульський, д-р Зеновій Ґіль, д-р Іван Ярош, Анна Петровська, д-р Степан Ворох, д-р Мирослав Бих, Ярослав Рак, Богдан Чайківський, Василь Осадчук.

До Ділового комітету також вибрано осіб з різних місцевостей Ню Джерзі: Василь Пасічняк, голова; Олександра Яськів, заступниця голови; Богдан Гайдучок, секретар; Едвард Мельничук, фінансовий референт, Василь Гнатів, скарбник (привіти); Михайло Іванців, Всеволод Будний, Марійка Дупляк, Іван Буртик, д-р Микола Чировський, пресовий референт; Іванна Кононів, Наталка Кравчук, Маріян Титла, Володимир Білик, Тамара Панкевич, Федір Луцишин, Антін Тимкевич, Ірена Левицька, Володимир Янів, Василь Матіїв, Михайло Захарко, Маріян Кормило, Григорій Добош, Іван Пелех, Володимир Псуй, Мирон Пінковський, Петро Буняк.

До Контрольної комісії вибрано Осипа Голинського, Віктора Яворського і Володимира Баранецького. Редакцію Ювілейної книги віддано В.Пасічнякові, технічне оформлення виконала Марійка Дупляк.

Важливість цієї Ювілейної книги забезпечена документацією великих чинів Патріярха і поміщенням незвичайних світлин, зроблених у особливих хвилинах життя Патріярха Йосифа. Тому кожна родина й установа повинні цю книгу набути.

Велика повага свята спонукує нас у ювілейну неділю, 14-го березня ц.р., „всяку житейську відложити печаль" і сповнити та хоч би частинно сплатити борг нашому Патріярхові і Главі Помісної Української Католицької Церкви за всі його діла, труди і терпіння, хоч він робив це не для похвал, а ради Христа і любови до свого народу.

Тому приготовляймося по-християнськи участю у Богослуженнях в дні ювілею, які в намірені Ювілята відправлять отці парохи в Ню Джерзі, та вселюдною нашою участю в святковому Концерті-академії.

Комітет подбав про гарну концертову амфітеатральну залю, в якій з „кожного кута" однаково видно сцену, і підготовив програму Концерту-академії, яка відбудеться в неділю, 14-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні в театральній залі Кін Коледжу, Морріс Авеню (рут 82) Юніон, Н.Дж.

Виконавці програми: вступне слово голови Комітету ред. Василя Пасічняка; збірна деклямація „В поклоні Патріярхові" (Христя Бравн, Володимир Боднар, Пласт з Нюарку; Віра Фарміґа, Олесь Бодньович — СУМ-А з Нюарку; Рома Худьо — Український Музичний Інститут (Ірвінґтон), Степан Касіяненко — Школа Українознавства).

Після деклямації о. мітрат Бутринський з Чикаґо виголосить святочну промову. Виступить український чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії під диригентурою Михайла Длябоги; Зірка Дерлиця, сопрано; Андрій Добрянський, бас; тріо — Зірка Дерлиця, Юліяна Осінчук і Андрій Добрянський; Аня Дидик, деклияматорка; Юліяна Осінчук, піяністка. Акомпаньюватимуть: Юліяна Осінчук солістам, а хорові „Прометей" Ірена Пелех. На закінчення святкового концерту всі виконавці його і учасники відспівають „Молитву за Патріярха".

Українські громади у вільному світі славно відзначили, або ще відзначать ювілей уродин Блаженнішого Йосифа, Патріярха і Кардинала. В Україні зроблять, чи вже зробили це, потайки, щоб слуги Москви не бачили і не чули.

Василь Пасічняк

У Вунсакеті відзначено Січневі Роковини

Заходами українського комітету Етнічної Комісії Ровд Айленду у Вунсакеті, Р. Ай., відзначено Січневі Роковини проклямаціями дня 22-го січня Днем української незалежности, що їх підписали губернатор стейту Дж. Джозеф Ґаррагі і посадник цього міста Ґастон А. Айот. Український прапор майорів на капітолі стейту 21-го й 22-го січня. Після підписання проклямації Дня української незалежности в канцелярії губернатора стейту стоять (перший ряд зліва): К. Семенець, Володимир Костів, Марія Кокольська, о. Мирон Оригон, парох української православної церкви св. Михаїла, Юліян Манлик, губернатор Ґаррагі, Алекс Кокольський, о. Іван Моватт, парох української католицької церкви св. Михаїла, Таїса Децик, Гелен Тренклер, Ірина Клюфас, Кароль Золобовська, координатор спеціяльних проєктувань Ровд Айленду; в другому ряді (зліва): Зенон Семенець, Меттю Сміт, речник стейтової асамблеї, Рокко Квантроччі, голова Демократичної партії стейту, Джессі Кіндерфорський, Анна Демюз, Пол Демюз, Джордж Тренклер і стейтовий сенатор Вілліям Кастро.

КОНЦЕРТ ПРИСВЯЧЕНИЙ М. ЛИСЕНКОВІ

Філядельфія, Па. — Заходами Освітньо-Культурного Центру і Українського Музичного Інституту тут в суботу, 13-го березня ц.р., о год. 7-ій вечора, у приміщенні ОКЦ при 700 Сідар ровд, відбудеться концерт в серії концертів українських композиторів присвячений Миколі Лисенкові. У програмі: перша частина „Ноктюрн" — опера на одну дію М. Лисенка, лібретто Людмили Старицької-Черняхівської; друга частина: вибір арій М. Лисенка у виконанні Андрія Добрянського і Едварда Іванка. Мистецька постанова — А. Добрянський, музичний супровід — Тома Гриньків. Ціна вступів: 6 долярів і 5 для молоді і пенсіонерів.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — В неділю, 14-го березня ц.р., о год. 3:30 по полудні, тут в приміщенні Освітньо-Культурного Центру при 700 Сідар ровд, відбудеться, заходами Відділу УККА, Академія в пошану Тараса Шевченка. У програмі: святочне слово — д-р Ярослав Падох, виступ соліста-баритона Миколи Фабрики при акомпаньяменті Ірини Фабрики; рецитація Шевченкового слова у виконанні Театральної Студії молоді у Філядельфії під проводом Володимира Шашаровського, скрипкове сольо — Петро Прус; виступ жіночого ансамблю „Калина" під керівництвом піяністки Лідії Бульби; акомпаньямент проф. Б. Перфецький.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ КОСТЬ ШОНК-РУСИЧ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 12-го березня ц.р. в год. 7-ій вечора, тут у приміщеннях Клюбу, при 136 Друга авеню, Кость Шонк-Русич виголосить доповідь на тему: „Археологічні знахідки в Україні та сучасне прикладне мистецтво". Доповідь зілюструє показ кольорових прозірок з поясненням мистця.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Українські виборці...

(Продовження зі стор. 1)

Конґресового Комітету Америки.

З черги конґресмен Е. Дервінский зробив коротку, але вичерпну аналізу сучасної політичної ситуації у світі та безлічі проблем, перед якими стоїть теперішня адміністрація, зокрема Конґрес. Він заторкнув українські проблеми й виявив знання, зрозуміння та підтримку української визвольної справи, як теж усіх інших поневолених націй. Конґресмен Дервінскі належить до тих, що знають, де знаходиться джерело усіх криз та конфліктів та вміє його назвати правдивим ім'ям: комуністична російська імперія.

Присутні ставили дуже речеві питання, часом навіть надто драстичні, але завжди діставали вичерпні і задовільні відповіді. Голова Відділу УККА д-р Мирослав Харкевич звернув увагу присутніх, що конґресмен Дервінскі є найкращим кандидатом на перевибір до Конґресу, так для добра самої Америки, як теж для української визвольної справи. Він є чільним коспонзором „Тижня Поневолених Націй", спонзором резолюції за відновлення релігійної свободи та Українських Церков в Україні, активним членом конґресового Адгок комітету для балтійських країн і України, чільним оборонцем українських політичних в'язнів, довголітнім автором резолюцій в американському Конґресі з нагоди українського свята державности.

Присутні на цій зустрічі ще довго обмінювалися думками, при смачній перекусці, каві та солодкім, що його приготовили пані 102-го Відділу Союзу Українок Америки під головуванням І.Куц.

Застрашування ув'язнених...

(Продовження зі стор. 1)

іншим, зараховує також намагання творити нелеґальну політичну партію.

Загально припускають, що з-посеред 6,000 інтернованих і ув'язнених, але не засуджених осіб, кілька сотень будуть поставлені під суд і засуджені за різні „злочини", хочби для того, як кажуть західні дипломати, щоб показати, що держава „мала рацію". Досі західні амбасади отримали тільки 15 аплікацій від інтернованих на виїзд до вільних країн світу і це ще одне підтвердження наявности активного спротиву польського народу і доказ абсолютного банкрутства заходів військового режиму. Трапляються випадки, що польська служба безпеки і прокуратура застрашує інтернованих Сибіром, що вказувало б на погодженість цієї акції з урядом Совєтського Союзу, бож сам польський уряд не має права висилати своїх громадян для відбування кари за кордоном.

Запитаний кореспондентами чи Лєх Валєнса, голова Крайовог комітету вільної профспілки „Солідарність", також підлягає під категорію виїзду і чи уряд дасть йому дозвіл на відвідини родини і участи у хрестинах дитини, яка народилася під час його перебування в ізоляції, міністер Завадскі відповів, що „соціялістичне законодавство відноситься до всіх осіб, а не тільки до якоїсь певної катеґорії". При тому він подав „точне" число інтернованих 3,953 осіб, які перебувають у 25-ох ізоляційних таборах.

Інший високий речник польського уряду Гіполіт Старчак заявив, що від 13-го грудня минулого року, тобто від проголошення воєнного стану в Польщі, 1,650 осіб були поставлені під суд і засуджені на різні виміри кар за порушення воєнних заряджень. З цього числа 486 осіб були покарані за політичні проступки, тобто спробу „повалити теперішню соціялістичну систему" в Польщі, організування нелеґальних страйків тощо. Старчак заповів, що, на жаль, серед осіб, які будуть поставлені під суд є також деяке число священиків, які, на його сумку, „непітрібно мішаються в політику".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ
14 БЕРЕЗНЯ 1982 РОКУ.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 76-го Відділу відбудуться в Українській Католицькій школі при Санфорд і Айві вул. Проситься членів вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до відділу.

Юлія Демчук — фін. секр.